

PIT-y 2015

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Drugiego maja minął termin składania zeznań podatkowych od dochodów osobistych uzyskanych w roku 2015. Podobnie jak w poprzednich latach, w naszym majowym sondażu¹ zapytaliśmy badanych o rozliczanie rocznego zeznania podatkowego. Interesowało nas, czy wypełnianie formularzy sprawiało im trudność, czy korzystali z czyjejs pomocy, w jaki sposób składali swoje PIT-y. W tym roku sprawdziliśmy również, ilu podatników słyszało o ułatwieniu w rozliczaniu PIT-u wprowadzonym w ubiegłym roku przez Ministerstwo Finansów – wstępnie wypełnionym zeznaniu podatkowym (PFR – Pre-Filled tax Return), a także ilu z tego ułatwienia skorzystało.

SPOSOBY SKŁADANIA ZEZNAŃ PODATKOWYCH

Zdecydowaną większość badanych stanowią ci, którzy mieli obowiązek rozliczyć się z podatku od dochodów osobistych za rok 2015, w tym 59% zrobiło to samodzielnie, a 21% za pośrednictwem zakładu pracy lub ZUS. Pozostali ankietowani deklarują, że nie musieli płacić podatku (14%) bądź nie złożyli PIT-u z innych powodów (6%).

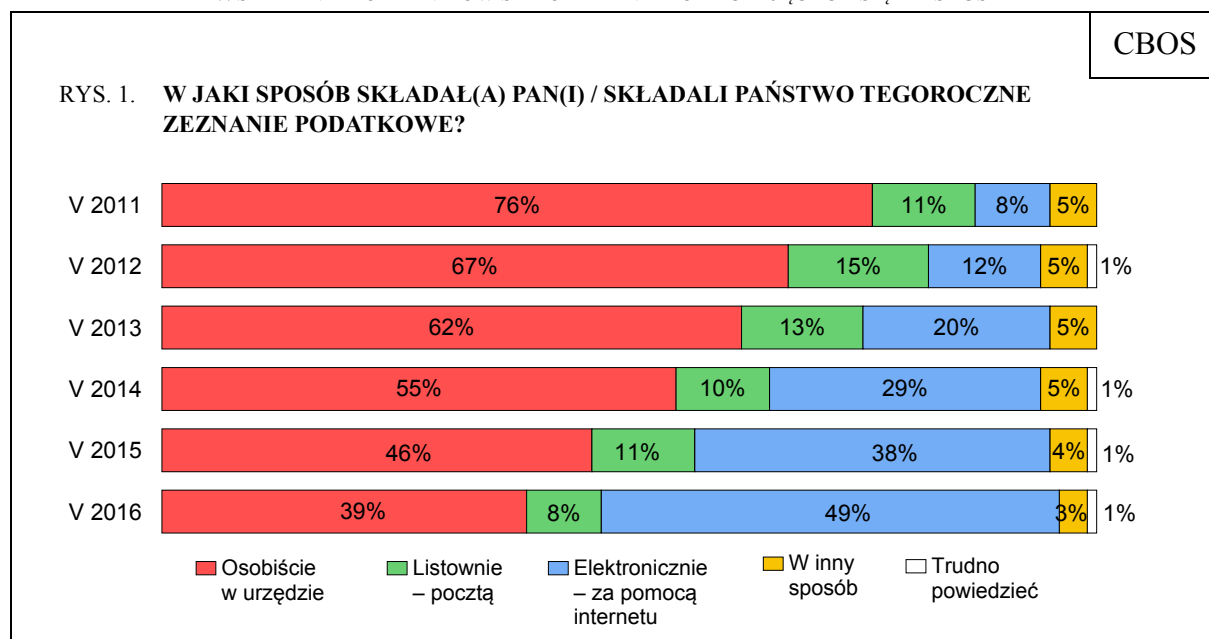
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (312) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 5–12 maja 2016 roku na liczącej 1100 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Czy należy Pan(i) do osób, które powinny do 2 maja samodzielnie złożyć rozliczenie podatku od dochodów osobistych za ubiegły rok podatkowy?	Wskazania respondentów według terminów badań															
	V '00	V '01	V '02	V '03	V '05	V '06	V '07	V '08	V '09	V '10	V '11	V '12	V '13	V '14	V '15	V '16
	w procentach															
Tak	58	59	59	57	61	62	57	57	63	58	60	59	64	62	62	59
Nie, ponieważ zeznanie składa za mnie mój zakład pracy bądź ZUS	20	20	19	18	18	19	20	21	19	21	19	19	16	18	20	21
Nie, ponieważ nie muszę płacić podatku	18	17	18	16	14	12	12	14	12	14	15	14	14	13	12	14
Nie, z innych powodów	4	4	4	8	7	7	11	8	6	7	6	8	6	7	6	6

Od roku 2012 systematycznie spada odsetek badanych składających zeznania podatkowe osobiście w urzędach, wzrasta natomiast odsetek tych, którzy rozliczają się elektronicznie. W tym roku połowa samodzielnie rozliczających się z fiskusem złożyła swoje zeznanie przez internet (49%), dwie piąte osobiście w urzędzie (39%), 8% listownie, a 3% w inny sposób. Warto podkreślić, że w tym roku po raz pierwszy liczba osób składających swoje zeznania za pomocą internetu przewyższyła liczbę tych, które składały je osobiście w urzędach.

WSKAZANIA PODATNIKÓW SAMODZIELNIE ROZLICZAJĄCYCH SIĘ Z FISKUSEM

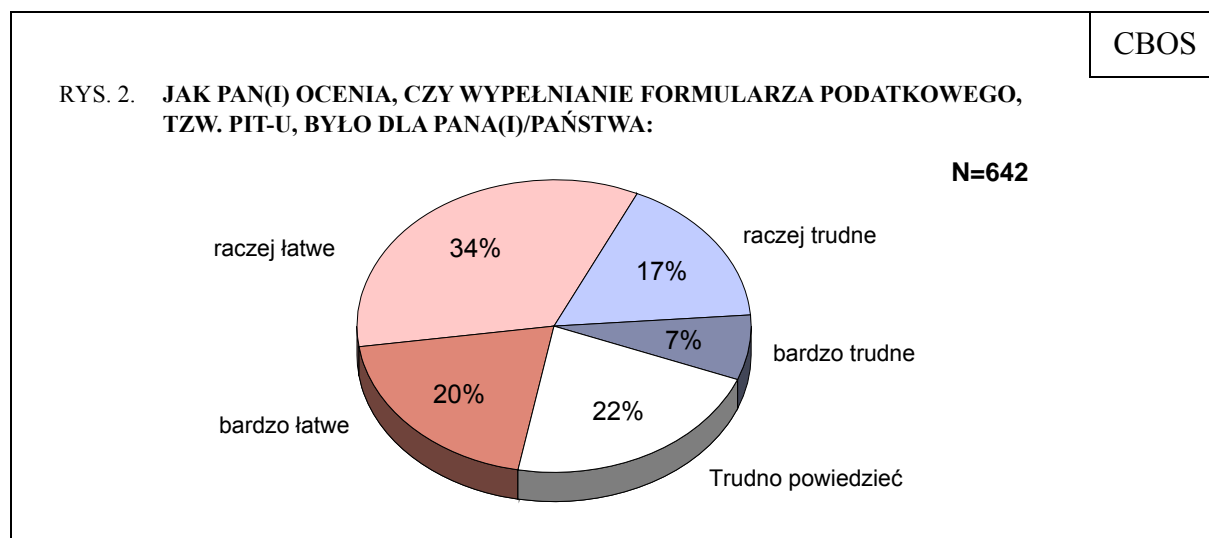

Na osobiste składanie zeznań podatkowych w urzędach najczęściej decydują się starsi ankietowani, z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym, niezadowoleni z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych oraz mieszkańcy wsi. Z kolei przez internet częściej niż pozostali PIT-y wysyłają badani z wyższym wykształceniem, w wieku

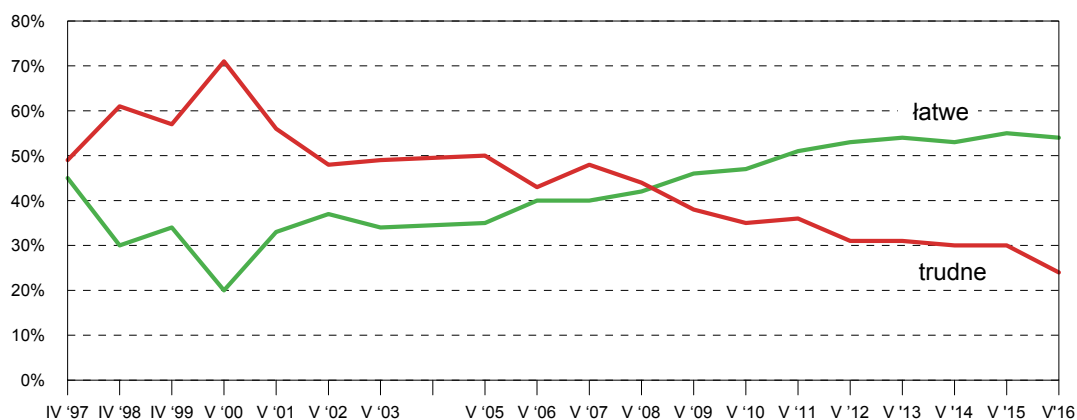
25–54 lata, zadowoleni z własnych warunków materialnych, częściej mieszkańcy miast niż wsi. W tym roku na wysłanie swojego rocznego zeznania podatkowego listownie (pocztą) ponadprzeciętnie często zdecydowali się mieszkańcy miast liczących co najmniej 100 tys. ludności oraz badani w wieku 25–34 lata (zob. tabele aneksowe).

KŁOPOTY Z PIT-EM?

Dla ponad połowy samodzielnie rozliczających się z urzędem skarbowym (54%) wypełnianie PIT-u jest łatwe, dla jednej czwartej (24%) – trudne, a jedna piąta (22%) nie ma wyrobionego zdania na ten temat. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszył się odsetek ankietowanych, dla których wypełnienie formularza podatkowego było trudne (o 6 punktów procentowych), a odsetek respondentów, według których było to łatwe, w zasadzie się nie zmienił. Uwzględniając dłuższą perspektywę można zauważyć, że wypełnianie zeznań podatkowych jest obecnie znacznie łatwiejsze niż kilkanaście lat temu. Do roku 2008 podatnicy częściej deklarowali, że wypełnianie PIT-u było dla nich trudne, natomiast od roku 2009 przeważa przekonanie, że jest ono łatwe. W tym roku odsetek badanych, dla których wypełnienie PIT-u stanowi trudność, kształtuje się na poziomie najniższym od 1997 roku.

RYS. 3. JAK PAN(I) OCENIA, CZY WYPEŁNIANIE FORMULARZA PODATKOWEGO, TZW. PIT-U, BYŁO DLA PANA(I)/ PAŃSTWA:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Trudności w wypełnianiu zeznań podatkowych częściej niż pozostali zgłaszali najstarsi ankietowani, gorzej wykształceni, źle oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych. Z kolei absolwenci wyższych uczelni, ankietowani w wieku 25–34 lata, mieszkańcy największych miast, respondenci zadowoleni ze swojego położenia materialnego ponadprzeciętnie często deklarowali, że wypełnienie PIT-u było łatwe (zob. tabele aneksowe).

Przygotowując swoje zeznania podatkowe ponad dwie piąte podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem (43%) korzystało z pomocy kogoś z rodziny lub znajomych, dwie piąte (40%) – z programów komputerowych, a ponad jedna czwarta (27%) z pomocy fachowych doradców.

Warto podkreślić, że od roku 2009, od kiedy monitorujemy tę kwestię, znacząco wzrósł odsetek podatników korzystających z programów komputerowych do wypełniania PIT-ów, a odsetki osób korzystających z fachowych doradców oraz z pomocy rodziny i znajomych utrzymują się na względnie stabilnym poziomie.

Tabela 2

Czy przygotowując swoje rozliczenia podatkowe korzystał(a) Pan(i)/korzystali Państwo z pomocy:	Odpowiedzi twierdzące podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem według terminów badań							
	V '09 (N=676)	V '10 (N=578)	V '11 (N=712)	V '12 (N=601)	V '13 (N=707)	V '14 (N=661)	V '15 (N=645)	V '16 (N=643)
	w procentach							
– kogoś z rodziny lub znajomych	46	51	48	48	49	52	48	43
– programów komputerowych	22	31	31	34	38	40	42	40
– fachowych doradców	27	27	28	24	26	29	28	27

Z programów komputerowych do wypełniania PIT-ów częściej niż pozostali korzystali absolwenci wyższych uczelni, mieszkańcy największych miast, badani znajdujący się w dobrym położeniu materialnym. Z kolei ze wsparcia kogoś z rodziny lub znajomych ponadprzeciętnie często korzystali najmłodsi ankietowani oraz badani z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym. Jeśli zaś chodzi o pomoc fachowych doradców, to częściej niż pozostali korzystali z niej mieszkańcy mniejszych miast i wsi, ankietowani w wieku 18–24 lata oraz 35–44 lata, badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym, a także osoby określające warunki materialne swoich gospodarstw domowych jako przeciętne.

Warto podkreślić, iż respondenci decydujący się na korzystanie z programów komputerowych do wypełniania PIT-ów w ogromnej większości (81%) deklarowali, iż było to dla nich łatwe. Natomiast na trudności w wypełnianiu PIT-ów najczęściej wskazywali ankietowani korzystający z pomocy fachowych doradców.

Tabela 3

Odpowiedzi podatników korzystających z pomocy:	Jak Pan(i) ocenia, czy wypełnianie formularza podatkowego, tzw. PIT-u, było dla Pana(i)/Państwa:		
	trudne	łatwe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
– kogoś z rodziny lub znajomych	28	46	26
– programów komputerowych	11	81	8
– fachowych doradców	34	33	33

W ubiegłym roku Ministerstwo Finansów udostępniło podatnikom nową usługę wstępnie wypełnionego zeznania podatkowego (PFR – Pre-Filled tax Return) mającą na celu ułatwienie rozliczania PIT-u. Wówczas usługa ta obejmowała jedynie PIT-37, natomiast w tym roku również PIT-38. Podobnie jak rok temu, o usłudze tej słyszał mniej więcej co czwarty samodzielnie rozliczający się z fiskusem, a blisko jedna piąta spośród nich skorzystała z niej.

Tabela 4

Ministerstwo Finansów udostępniło podatnikom usługę wstępnie wypełnionego zeznania podatkowego (PFR – Pre-Filled tax Return). Czy słyszał(a) Pan(i) o tej usłudze?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	V '15	V '16
	w procentach	
Tak	27	26
Nie	71	73
Trudno powiedzieć	2	1

Tabela 5

Czy skorzystał(a) Pan(i) z tej usługi?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	V '15 (N=174)	V '16 (N=168)
	w procentach	
Tak, skorzystał(a)m	17	18
Próbowale(a)m, ale ostatecznie nie skorzystał(a)m	3	0
Nie, nie skorzystał(a)m	80	82

O tej nowej usłudze częściej niż pozostali słyszeli absolwenci wyższych uczelni, mieszkańcy największych miast oraz respondenci znajdujący się w dobrym położeniu materialnym (zob. tabele aneksowe).

Rozliczanie PIT-ów staje się dla Polaków coraz łatwiejsze. Obecnie większość podatników samodzielnie rozliczających się z fiskusem uważa, że wypełnienie formularza podatkowego jest łatwe, a odsetek tych, którzy twierdzą, iż jest ono trudne, kształtuje się na poziomie najniższym od 1997 roku, od kiedy pytamy o tę kwestię. Jednocześnie Polacy coraz chętniej składają swoje zeznania podatkowe drogą elektroniczną, a coraz rzadziej osobiście w urzędzie. W tym roku po raz pierwszy więcej podatników złożyło swoje zeznania przez internet niż osobiście w urzędzie.

Opracowała
Małgorzata OMYŁA-RUDZKA